

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašininiuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausių ir teisiškai tikslų informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Sprendimas byloje 1747/2018/FP dėl Europos Komisijos atsisakymo suteikti prieigą prie dokumentų, susijusių su teisės aktų pakeitimu,

Sprendimas

Byla 1747/2018/FP - **Atidaryta** 15/10/2018 - **Sprendimas** 28/11/2018 - **Atitinkama institucija** Europos Komisija (Ginčą išsprendė institucija) |

Ši byla susijusi su Europos Komisijos atsisakymu suteikti gyvūnų teisių NVO viešąją prieigą prie dokumentų, susijusių su skaičiavimais, atliktais siekiant nustatyti gyvūnų naudojimą poveikio vertinimo projektui, atliekamam rengiant reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas REACH reglamentas, projektą.

Komisija atsisakė suteikti prieigą prie dokumentų dėl to, kad atskleidimas reikšmingai pakenktų jos sprendimų priėmimo proceso apsaugai.

Tyrimo metu ombudsmenė rekomendavo Europos Komisijai iš naujo įvertinti skundo pateikėjų prašymą dėl viešosios prieigos suteikimo ir vertinant tinkamai atsižvelgti į neseniai priimtą Teisingumo Teismo sprendimą dėl prieigos prie dokumentų, susijusių su teisėkūros iniciatyvomis.

Ombudsmenė rekomendavo Komisijai suteikti viešąją prieigą prie dokumentų. Šalys informavo ombudsmenę, kad tyrimo metu dokumentai buvo paskelbti, todėl ombudsmenė nutraukė bylą.

Skundo aplinkybės

1. Šiuo metu Komisija rengia pasiūlymą iš dalies pakeisti 2006 m. gruodžio 18 d. Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH).

2. PETA (Etiško elgesio su gyvūnais žmonės) yra nevyriausybinė organizacija, siekianti apsaugoti gyvūnų teises. 2018 m. balandžio 6 d. PETA paprašė Komisijos suteikti jai galimybę visuomenei susipažinti su dokumentais, kuriuose pateikti skaičiavimai, atlikti siekiant įvertinti gyvūnų naudojimą, rengiant poveikio vertinimo projektą „REACH priedų, skirtų cheminėms medžiagoms su nanoformomis, peržiūra. Elementai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl registracijos, įvertinimo ir svarstymo“.

3. 2018 m. birželio 6 d. Komisija atsisakė leisti visuomenei susipažinti su dokumentais remdamasi tuo, kad atskleidus dokumentus būtų rimtai pakenkta sprendimų priėmimo proceso apsaugai pagal Reglamentą 1049/2001 [1] 4 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą.

4. 2018 m. birželio 25 d. PETA pateikė prašymą atlikti peržiūrą (vadinamoji kartotinė paraiška).

5. Komisija du kartus pratęsė atsakymo į prašymą atlikti peržiūrą terminą – 2018 m. liepos 13 d. ir rugpjūčio 6 d. Skundo pateikėjas nusiuntė Komisijai elektroninį laišką, kuriame nurodė, kad tai, jog Komisija neatsakė į prašymą atlikti peržiūrą, bus laikoma atsisakymu, nebent Komisija atsakytų iki 2018 m. rugpjūčio 24 d.

6. Komisija nepateikė atsakymo į prašymą atlikti peržiūrą, todėl 2018 m. spalio 5 d. PETA kreipėsi į Ombudsmeną.

Tyrimas

7. Ombudsmenė pradėjo tyrimą dėl Europos Komisijos atsisakymo leisti visuomenei susipažinti su dokumentais, kuriuose pateikti skaičiavimai, atlikti siekiant įvertinti gyvūnų naudojimą rengiant poveikio vertinimo projektą, „REACH priedų dėl nanoformų cheminių medžiagų peržiūra. Elementai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl registracijos, įvertinimo ir svarstymo“.

Šalių pateikti argumentai

Komisijos argumentai

8. Komisija teigė, kad prašomi dokumentai buvo Komisijos vidaus svarstymų ir konsultacijų su Komisija dalis, o jų atskleidimas rimtai pakenktų Komisijos sprendimų priėmimo procesui. Tuo remdamasi ir padariusi išvadą, kad skundo pateikėjas neįrodė viršesnio viešojo intereso, Komisija, remdamasi Reglamentu 1049/2001 4 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa, atsisakė suteikti galimybę susipažinti su prašomais dokumentais.

9. Tačiau ji informavo skundo pateikėją, kad galutinė poveikio vertinimo ataskaita bus paskelbta viešai, kai bus priimtas Komisijos reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006.

Skundo pateikėjo argumentai

10. Skundo pateikėjas teigė, kad REACH reglamentas susijęs su svarbiais visuomenės interesais. Skundo pateikėjo teigimu, gyvūnų skaičiavimuose apskaičiuotas gyvūnų, kurie būtų naudojami įvairiuose reglamentavimo scenarijuose, skaičius. Ji nurodė, kad Komisija poveikio vertinime nepateikė pakankamai informacijos apie numatomus naudoti gyvūnų skaičius ir skaičių. Todėl Komisijos nuomonės apie tai, ką reiškia šie skaičiai ir skaičiai, patikrinti negalima.

11. Be to, skundo pateikėjas pažymėjo, kad jis aptarė reglamento projektą su keliais valstybių narių atstovais ir padarė išvadą, kad jie skirtingai aiškina reglamento projekto poveikį gyvūnų naudojimui. Skundo pateikėjas prie savo skundo pridėjo susirašinęjimą el. paštu su Jungtine Karalyste ir Vokietija kaip supratimo skirtumų pavyzdį. Todėl ji pažymėjo, kad naudojimas gyvūnams REACH reglamento tikslais gali būti visiškai suprantamas tik po to, kai skaičiavimai paskelbiami viešai ir todėl patikrinami bei peržiūrimi prieš priimant reglamentą. Atsižvelgdamas į trumpą laikotarpį iki siūlomo reglamento priėmimo, skundo pateikėjas laikėsi nuomonės, kad prašomi dokumentai turėtų būti kuo greičiau paskelbti viešai.

12. Todėl skundo pateikėjas pasisakė už demokratijos stiprinimą atvirumu, atskaitomybe ir piliečių teise tikrinti visą informaciją, kuria grindžiami teisės aktai. Ji manė, kad Komisija nevykdė skaidraus konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais proceso.

13. Skundo pateikėjas teigė, kad „dokumentai, kuriuos ji [Komisija] rengia ir plėtoja vykstant teisėkūros procesui, yra būtent teisėkūros veiksmų, su kuriais piliečiai turi teisę susipažinti, pagrindas“, todėl „tokiems poveikio įvertinimams ir susijusiems dokumentams netaikoma jokia bendroji konfidencialumo prezumpcija“. Savo motyvuose skundo pateikėjas nurodė sprendimus bylose *ClientEarth prieš Komisiją* [2] ir *Turco* [3], taip pat generalinio advokato Bot pareiškimą [4]. Skundo pateikėjas laikėsi nuomonės, kad pagal Reglamento 1049/2001 6 konstatuojamąją dalį „tokie dokumentai turėtų būti kuo labiau tiesiogiai prieinami“. Šiuo atžvilgiu skundo pateikėjas teigė, kad galima atsisakyti atskleisti aptariamus dokumentus tik tuo atveju, jei jų atskleidimas turėtų „esminį poveikį sprendimų priėmimo procesui“, ir nurodė, kad rizika, jog bus pakenkta saugomam interesui, turi būti pagrįstai nuspėjama, o ne vien hipotetinė, o to, skundo pateikėjo teigimu, Komisija neįrodė.

Ombudsmeno vertinimas

14. Ombudsmenas pabrėžė šios bylos skubumą. Skundo pateikėjas norėjo turėti galimybę susipažinti su prašomais dokumentais, kad galėtų visapusiškai dalyvauti demokratinėse diskusijose dėl siūlomo teisės akto turinio. Atsižvelgdamas į tai, kad Komisija laiku nepriėmė patvirtinamojo sprendimo, Ombudsmenas nusprendė, kad tikslinga nedelsiant pateikti pasiūlymą dėl sprendimo.

15. Ombudsmenė pažymėjo, kad pirminiai Komisijos sprendimai, atrodo, reiškia, kad Komisija

manė, jog egzistuoja bendroji prezumpcija, kad gali būti atsisakyta leisti susipažinti su prašomais dokumentais (nes atskleidimas gali rimtai pakenkti institucijos sprendimų priėmimo procesui).

16. Tačiau Ombudsmenas pažymėjo, kad pagal naujausią Teisingumo Teismo praktiką (nuo 2018 m. rugsėjo mėn.) nustatyta, kad dokumentams, susijusiems su siūlomų teisės aktų poveikio vertinimais, netaikoma bendroji neatskleidimo prezumpcija [5]. Bet koks atsisakymas leisti susipažinti su dokumentu ar jo dalimis turi būti pagrįstas argumentais, iš kurių matyti, kad suteikus galimybę susipažinti su dokumentais būtų konkrečiai pakenkta Reglamento 1049/2001 4 straipsnyje saugomam interesui.

17. Sąjungos teismai nustatė, kad šių dokumentų atskleidimas gali padidinti viso teisėkūros proceso skaidrumą ir atvirumą ir taip sustiprinti Sąjungos demokratinį pobūdį, suteikiant jos piliečiams galimybę patikrinti šią informaciją ir bandyti daryti įtaką šiam procesui [6].

18. Todėl ombudsmenas pasiūlė, kad Europos Komisija priimtų sprendimą dėl prašymo atlikti peržiūrą ne vėliau kaip iki 2018 m. lapkričio 5 d., o tai darydama ji deramai atsižvelgtų į neseniai priimtą Teisingumo Teismo sprendimą dėl galimybės susipažinti su dokumentais, susijusiais su teisėkūros iniciatyvomis [7], ir į skundo pateikėjo pateiktus viešojo intereso argumentus.

Ombudsmeno vertinimas po pasiūlymo dėl sprendimo

19. Europos Komisija informavo Ombudsmeną, kad ji perdavė dokumentus skundo pateikėjui Ombudsmeno tyrimo metu, t. y. dieną prieš gaunant ombudsmeno pasiūlymą dėl sprendimo.

20. Be to, skundo pateikėjas informavo Ombudsmeną, kad, gavęs dokumentus, jis susisiektų su Komisija ir paprašė pateikti papildomų paaiškinimų. Komisija nedelsdama pateikė skundo pateikėjui visą susijusią informaciją. Skundo pateikėjas patvirtino, kad mano, jog jo skundas dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais yra išspręstas.

21. Ombudsmenas pažymi, kad šiuo atveju Komisijos sprendimu sustiprinamas teisėkūros proceso teisėtumas ir didinamas skaidrumas bei demokratija Europos Sąjungoje. Ombudsmenė palankiai vertina konstruktyvų Komisijos požiūrį į klausimo sprendimą ir teigiamą bei greitą atsakymą į skundo pateikėjo prašymą paaiškinti dokumentų turinį, kai jie buvo paskelbti.

Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą :

Ombudsmenas užbaigia bylą taip, kaip išsprendė Europos Komisija.

Apie šį sprendimą bus pranešta skundo pateikėjui ir Europos Komisijai.

Emily O'Reilly

Europos ombudsmenas

Strasbūras, 2018 11 28

[1] 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, žr. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&rid=1>.

[2] 2018 m. rugsėjo 4 d. Europos Teisingumo Teismo sprendimas *ClientEarth/Komisija*, C-57/16 P, ECLI:EU:C:2018:660.

[3] 2008 m. liepos 1 d. Europos Teisingumo Teismo sprendimas *Švedija ir Turco*, sujungtos bylos C-39/05 P ir C-52/05 P, ECLI:EU:C:2008:374.

[4] Bot, byla C-57/16 P, *ClientEarth prieš Komisiją*.

[5] *Minėto Sprendimo ClientEarth prieš Komisiją* 109 punktas.

[6] *Minėto Sprendimo ClientEarth prieš Komisiją* 94 punktas.

[7] 2018 m. rugsėjo 4 d. Europos Teisingumo Teismo sprendimas *ClientEarth/Komisija*, C-57/16 P, ECLI:EU:C:2018:660.